

TỦ SÁCH KHOA HỌC
60-KHXH-2011

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

NGUYỄN QUÝ THANH

INTERNET - SINH VIÊN - LỐI SỐNG

Nghiên cứu xã hội học

về phương tiện truyền thông kiểu mới

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

NGUYỄN QUÝ THANH

INTERNET - SINH VIÊN - LỐI SỐNG

**MỘT NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC
VỀ PHƯƠNG TIỆN TRUYỀN THÔNG KIỂU MỚI**

(Sách chuyên khảo)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

LỜI CẢM ƠN

Để cuốn chuyên khảo này đến tay các độc giả, tác giả đã nhận được sự hỗ trợ của nhiều tổ chức, cá nhân. Trước tiên, tác giả xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đến Quỹ Cao học Hàn Quốc (Korea Foundation for Advanced Studies - KFAS) thông qua Trung tâm Hỗ trợ Nghiên cứu Châu Á (ARC), Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) đã tài trợ cho nghiên cứu *Tác động xã hội của Internet đến lối sống của sinh viên* mà đã được tác giả sử dụng như là nguồn dữ liệu chính trong cuốn sách. Tác giả cũng xin bày tỏ sự cảm ơn tới các cá nhân ThS. Trần Thị Bích Liên, ThS. Nguyễn Thị Khánh Hoà, ThS. Lê An Ni, Nguyễn Thị Minh Yến, Lê Thị Dân, Trần Thị Thanh Tâm, Nguyễn Trung Kiên vì đã nhiệt tình giúp đỡ tác giả trong quá trình thu thập, phân tích dữ liệu phục vụ cho cuốn sách này, cũng như vì những ý kiến đóng góp cho việc chỉnh sửa những bản thảo đầu tiên của cuốn chuyên khảo này.

Tác giả

MỤC LỤC

Lời cảm ơn.....	3
Danh mục các bảng, hình.....	9
Danh mục các hộp.....	17
Lời nói đầu	19
Chương I. INTERNET NHƯ MỘT PHƯƠNG TIỆN TRUYỀN THÔNG KIỂU MỚI - NHỮNG TIẾP CẬN LÝ THUYẾT	21
1.1. Internet như một phương tiện truyền thông đại chúng kiểu mới	21
1.1.1. Sự ra đời của Internet	21
1.1.2. Nhu cầu của nghiên cứu xã hội học về Internet	25
1.1.3. Internet - một phương tiện truyền thông đại chúng kiểu mới	28
1.1.4. Áp dụng một số khái niệm và lý thuyết của truyền thông đại chúng vào Internet	32
1.2. Ảnh hưởng của Internet tới đời sống xã hội.....	38
1.2.1. Mối quan hệ giữa sử dụng Internet và giao tiếp xã hội ...	40
1.2.2. Internet và sự giao tiếp với người thân, bạn bè	46
1.3. Khái niệm lối sống và lối sống của sinh viên.....	49
Chương II. SỰ TIẾP CẬN CỦA SINH VIÊN TỚI INTERNET.....	55
2.1. Tần suất truy cập Internet	55

2.2. Thời lượng truy cập Internet	62
2.3. Mục đích truy cập Internet của sinh viên	68
2.4. Đánh giá của sinh viên về ưu, nhược điểm của Internet	78

Chương III. TÁC ĐỘNG XÃ HỘI CỦA INTERNET

TỚI HOẠT ĐỘNG HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN81

3.1. Sinh viên với những hành vi phi học tập	81
3.1.1. Sinh viên với việc đi học muộn và nghỉ học	82
3.1.2. Hành vi “trao đổi trong lớp với các bạn bên cạnh về các vấn đề ngoài bài giảng khi giảng viên đang giảng”	88
3.1.3. Hành vi “giờ môn này làm bài môn khác”	90
3.1.4. Các hành vi “ngủ, chơi bài hoặc đánh cờ trong lớp” của sinh viên	92
3.1.5. Hiện tượng “đọc truyện, đọc báo trong giờ học”	94
3.2. Một số hành vi học thụ động của sinh viên	96
3.2.1. Hành vi “ghi chép nguyên văn lời giảng viên giảng trên lớp”	96
3.2.2. Hành vi “ngồi im lặng nghe giảng”	98
3.2.3. Thái độ thụ động trong phát biểu và thảo luận trong giờ học	102
3.2.4. Thái độ thụ động trong việc tranh luận với giảng viên ...	104
3.2.5. Thái độ thụ động trong việc trao đổi ngoài giờ với giảng viên về các vấn đề liên quan tới bài học ...	106
3.2.6. Thái độ “không mua, chụp hoặc mượn tài liệu học tập”.	108
3.3. Một số hành vi học tập tích cực của sinh viên	110
3.3.1. Hành vi “đến thư viện đọc tài liệu”	110

- 3.3.2. Hành vi “trao đổi trong lớp với các bạn bên cạnh về bài giảng khi giảng viên đang giảng” 116

Chương IV. TÁC ĐỘNG CỦA INTERNET TỚI HOẠT ĐỘNG GIẢI TRÍ CỦA SINH VIÊN..... 121

- 4.1. Tính đa dạng trong hoạt động giải trí của sinh viên 121
- 4.2. Những hoạt động giải trí trong sinh viên..... 125
- 4.2.1. Nghe đài, đọc sách báo và xem truyền hình 125
- 4.2.2. Những hoạt động giải trí mang tính tập thể của sinh viên . 136
- 4.2.3. Những hoạt động giải trí mang tính “tiêu cực” trong sinh viên 146
- 4.2.4. Hoạt động giải trí liên quan đến đời sống tình cảm của sinh viên 158
- 4.2.5. Hoạt động thể dục thể thao trong sinh viên 168

Chương V. NHỮNG QUAN ĐIỂM VỀ LỐI SỐNG CỦA SINH VIÊN: MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG GIÁ TRỊ CƠ BẢN..... 171

- 5.1. Đánh giá về một số định hướng giá trị của sinh viên 171
- 5.2. Một số định hướng giá trị về đạo đức..... 173
- 5.2.1. Thái độ đối với sự "trình tiết" 175
- 5.2.2. Thái độ của sinh viên về "quan hệ tình dục trước hôn nhân" 178
- 5.3. Một số định hướng giá trị về hôn nhân và gia đình của sinh viên 186
- 5.3.1. Quan niệm về hôn nhân của sinh viên..... 186
- 5.3.2. Định hướng giá trị của sinh viên về việc sinh con... 189

5.4. Định hướng giá trị của sinh viên liên quan đến “phong cách sống”	196
5.4.1. Thái độ “muốn được coi là người sành điệu” của sinh viên	196
5.4.2. Thái độ “thích sống độc lập với bố mẹ” của sinh viên	202
5.5. Một số định hướng giá trị về việc làm, nơi sinh sống và thu nhập.....	204
5.5.1. Một số định hướng việc làm sau khi tốt nghiệp.....	204
5.5.2. Quan niệm về nơi sinh sống.....	205
5.5.3. Thái độ đối với cách tiêu tiền	209
5.5.4. Thái độ “sẵn sàng thôi học để đi làm”	212
5.5.5. Thái độ đối với “việc làm trong cơ quan nhà nước”	216
5.6. Sự phấn đấu của sinh viên	221
5.6.1. Việc phấn đấu tốt nghiệp đại học với kết quả tốt ...	221
5.6.2. Định hướng giá trị về quyền lực	226
5.6.3. Sự tham gia các hoạt động xã hội	231
Kết luận	235
Tài liệu tham khảo	241